

SIRIRAJ

VOL.25 | ISSUE 04 | JANUARY 2026

PHARMLETTER

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

ยาใหม่:

Aztreonam (Attemz®) -
Monobactams รายการใหม่

Pharma focus:

Adrenaline GPO inj:
การเก็บยาและ
การเฝ้าระวังการเปลี่ยนสี

การบริหารยา:

IV Infusion -
Iron Sucrose (Encifer®)
อย่างปลอดภัย

Med Safety:

“ยาหอม” หยุดดีไหม ?
เมื่อต้องไปผ่าตัด

พิชิตวิทยา:

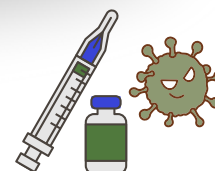
Do's and Don'ts
เมื่อรับประทานกรด-ด่าง

ยาใหม่

Aztreonam (Attemz®) - Monobactams รายการใหม่

รูปแบบยา: ผงสำหรับเตรียมสารละลายเพื่อฉีดหรือหยด
เข้าทางหลอดเลือดดำ หรือฉีดเข้ากล้ามเนื้อ

ข้อบ่งใช้

ใช้รักษาการติดเชื้อจากเชื้อแบคทีเรียแกรมลบชนิดใช้ออกซิเจนที่ไวต่อยา ได้แก่ การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ หนองในแท้ชนิดไม่ซับซ้อน การติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนล่าง รวมถึงในผู้ป่วย cystic fibrosis ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (เยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อ *H. influenzae* หรือ *N. meningitidis*) การติดเชื้อกระดูกและข้อ (การติดเชื้อผิวหนังและเนื้อเยื่ออ่อน) การติดเชื้อในช่องท้อง และการติดเชื้อทางนรีเวช

กลไกการออกฤทธิ์:

Aztreonam เป็นยาปฏิชีวนะในกลุ่ม monocyclic beta-lactams (monobactams) ที่ออกฤทธิ์ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย (bactericidal) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมเชื้อแบคทีเรียแกรมลบชนิดใช้ออกซิเจนในวงกว้าง มีความแตกต่างจากยาปฏิชีวนะกลุ่ม beta-lactams ส่วนใหญ่ตรงที่ aztreonam ไม่กระตุ้นการสร้างเอนไซม์ beta-lactamase ในการทดสอบในหลอดทดลอง (*in vitro*) และโดยทั่วไปยังคงมีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อแบคทีเรียแกรมลบชนิดใช้ออกซิเจนที่ดื้อต่อยาปฏิชีวนะชนิดอื่นซึ่งถูกทำลายโดยเอนไซม์ beta-lactamase

ขนาดยาที่แนะนำ:

- ผู้ใหญ่: 1–8 g ต่อวัน แบ่งให้ทุก 6–12 ชั่วโมง ขึ้นกับความรุนแรงของโรค
- เด็ก: 30–50 mg/kg/ครั้ง ทุก 6–8 ชั่วโมง
- ต้องปรับขนาดยาในโรคไตบกพร่อง

การเก็บรักษายาก่อนใช้: เก็บที่อุณหภูมิ < 25°C

ความคงตัวหลังละลายผงยา:

เก็บที่อุณหภูมิ 2–8°C ไม่เกิน 24 ชั่วโมง

บัญชียา/การสั่งยา/ราคา: ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (non-ED) เบิกได้เฉพาะสิทธิรักษาการแห่งประเทศไทย ใช้แบบฟอร์มในการสั่งยา และจำกัดรายชื่อแพทย์ผู้สั่งยา ราคา 325 บาทต่อขวด

เอกสารอ้างอิง:

1. Attemz® [package insert]. China: Haikou Pharmaceutical Factory.
2. UpToDate®. Aztreonam (systemic): Drug information. In: UpToDate® [Electronic version]. Waltham, Massachusetts, USA: UpToDate; [cited 2026 Jan 16]. Available from: <https://www.uptodate.com> [Subscription required to view]

อาการไม่พึงประสงค์:

คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ผื่นคัน ปวดบริเวณที่ฉีด อาจพบความผิดปกติของเลือด ผิวหนังรุนแรง หรือภาวะ encephalopathy ได้

ข้อห้ามใช้: ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่แพ้ยา aztreonam หรือส่วนประกอบของยา และหญิงตั้งครรภ์ห้ามใช้ยานี้

ข้อควรระวัง:

- ระมัดระวังการใช้ในผู้ป่วยที่มีการทำงานของตับหรือไตบกพร่อง
- Superinfection: การใช้ยาเป็นเวลานาน อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อราหรือแบคทีเรีย (รวมทั้ง *Clostridium difficile*-associated diarrhea และ pseudomembranous colitis)
- อาจเกิดอาการแพ้หรือภาวะชัก
- ระมัดระวังการใช้ร่วมกับยากกลุ่ม aminoglycosides โดยเฉพาะในขนาดสูงหรือที่ใช้เวลานาน เนื่องจากความเสี่ยงของการเกิดพิษต่อไตและหู
- ระมัดระวังการใช้ยาในผู้ที่แพ้ยากกลุ่ม beta-lactams โดยเฉพาะ ceftazidime เนื่องจากมีโครงสร้างบางส่วนคล้ายกัน

Pharma focus

Adrenaline GPO inj: การเก็บยาและการเฝ้าระวังการเปลี่ยนสี

อ้างอิงหนังสือสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาที่ สร 1009/ว22193 Adrenaline GPO inj เลขทะเบียน 1A 164/59 ได้ตรวจสอบพบว่า ในบางแอมพูลเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน (oxidation) ทำให้สารละลาย เปลี่ยนจากใส ไม่มีสี เป็นสีเหลืองอ่อน จึง**แจ้งเตือนเฝ้าระวังการใช้ยา Adrenaline GPO inj 1 mg/mL (1 แอมพูล มี 1 mL) ทุกฐานการผลิต** โดยขณะนี้องค์การเภสัชกรรม เป็นผู้แทนจำหน่ายเพียงรายเดียวที่พร้อม จำหน่ายยาในปัจจุบัน

จากปัญหาดังกล่าว จึงแนะนำให้

“เก็บยาภายในกล่องบรรจุหากไม่ได้มีการใช้งาน
เมื่อนำยาออกจากกล่องให้เก็บยาในของสีขาเพื่อป้องกันแสง
และหากพบสารละลายเปลี่ยนสีหรือมีตะกอน
ให้หยุดใช้ยาทันที และดำเนินการส่งแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์”

รายละเอียดการแลกเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ มีดังนี้

กรณีที่เบิกยาจากห้องยา สามารถแลกเปลี่ยนได้ที่ห้องยาที่เบิก

กรณีที่เบิกยาจากคลังยา สามารถแลกเปลี่ยนได้ที่คลังยา (รหัส 2001)

อาคารเภสัชกรรม ชั้น 1 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 14.00 – 16.30 น. เพื่อรวบรวม
ส่งคืนบริษัทผู้แทนจำหน่ายต่อไป

เอกสารอ้างอิง: เอกสารแจ้งเวียนฝ่ายเภสัชกรรม รพ.ศิริราช ที่ อว 78.072/Eภก3439/2568 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2568

การบริหารยา

IV Infusion - Iron Sucrose (Encifer®) อย่างปลอดภัย

ส่วนประกอบ: Encifer® ประกอบด้วย ferric hydroxide ในรูปส่วนประกอบ ร่วมกับ sucrose ในปริมาณที่เท่ากับธาตุเหล็ก (elemental iron) 100 mg/ 5 mL

รูปแบบยา: ยาฉีดชนิดสารละลายสีน้ำตาล ปราศจากเชื้อ ปราศจากสารกันเสีย

ข้อบ่งใช้:

- 1.ภาวะโลหิตจางสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ต้องฟอกเลือดที่ได้รับ erythropoietin (EPO)
- 2.ภาวะโลหิตจางสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ต้องฟอกเลือดผ่านเยื่อช่องท้องที่ได้รับ EPO
- 3.ภาวะโลหิตจางเนื่องจากการขาดธาตุเหล็กที่ต้องการชดเชยธาตุเหล็กอย่างรวดเร็ว เช่น ผู้ที่ไม่สามารถดูดซึมธาตุเหล็กจากอาหารหรือยาชนิดรับประทาน ผู้ที่เสียเลือดมาก และผู้ป่วยที่มีภาวะโลหิตจางในระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอด

วิธีการเตรียมยาและบริหารยา:

1. กรณีผู้ป่วยผู้ใหญ่

- การหยดยาเข้าทางหลอดเลือดดำ >>

ขนาดยา	เจือจางยาด้วย NSS ปริมาตรไม่เกิน	ระยะเวลาในการหยดยาเข้าทางหลอดเลือดดำ
100 - 200 mg	100 mL	> 15 นาที
300 mg	250 mL	> 90 นาที
400 mg	250 mL	> 150 นาที
500 mg	250 mL	> 210 – 240 นาที

2. กรณีผู้ป่วยเด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป และวัยรุ่น

- การหยดยาเข้าทางหลอดเลือดดำ >> ขนาดยา 0.5 mg/kg (ขนาดยาสูงสุด 100 mg) เจือจางยาด้วยสารน้ำ NSS ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้าย 1 – 2 mg/mL หยดยาเข้าทางหลอดเลือดดำในเวลานานกว่า 5 – 60 นาที

ไม่แนะนำให้เจือจางยา
น้อยกว่า 1 mg/mL

หมายเหตุ: การบริหารยาเร็วเกินไป
อาจทำให้เกิดภาวะความดันโลหิตต่ำ

เอกสารอ้างอิง:

- 1.Encifer® [package insert]. Bangkok (Thailand): Alliance Pharma; 2023.
- 2.Merative™ Micromedex® DRUGDEX®. Iron. In: Merative™ Micromedex® DRUGDEX® [Electronic version]. Ann Arbor, Michigan, USA: Merative; [cited 2025 Dec 29]. Available from: <https://www.micromedexsolutions.com> [Subscription required to view]

Med Safety

“ยาหอม” หยุคดีไหม ? เมื่อต้องไปผ่าตัด

- ยาหอม เป็นชื่อกลุ่มยาตำรับที่มีส่วนประกอบหลักมาจากสมุนไพรที่มีกลิ่นหอมหลายชนิด เช่น เกสรดอกไม้ จำพวกมะลิ พิกุล สารภี เกสรบัวหลวง และของหอมอื่น ๆ เช่น ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ กฤษณา เปลือกสมุลแว้ง เทียน และโกฐ รวมทั้งจันทน์แดง จันทน์เทศ
- จุดประสงค์ของยาหอม: เพื่อปรับการทำงานของธาตุลม ไฟ และน้ำให้เข้าสู่สมดุล ทำให้มีการไหลเวียนสะดวก เผาผลาญตามปกติ ส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น การใช้ยาหอมไม่ได้ให้ผลแบบทันที แต่จะค่อย ๆ ปรับสมดุลให้กลับสู่สภาพเดิม
- สรรพคุณของยาหอม: บรรเทาอาการปวดศีรษะ มึนศีรษะ เวียนศีรษะ เป็นลม หน้ามืด ใจสั่น บรรเทาอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นอนไม่หลับ บำรุงประสาทและบำรุงหัวใจ

ตัวอย่างยาหอม

- ยาหอมเทพจิตร - ใช้แก้ลม บำรุงหัวใจ
- ยาหอมทิพโอสถ - แก้ลมวิงเวียน แก้ลมบาดทะจิต
- ยาหอมอินทจักร - แก้คลื่นเหียนอาเจียน หรือแก้ลมจุกเสียด
- ยาหอมนวโกฐ - แก้ลมคลื่นเหียน อาเจียน หรือแก้ลมปลายไข้

ข้อควรระวังของการใช้ยาหอม

- ผู้ที่ใช้ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด เช่น แอสไพริน ควรหลีกเลี่ยงการใช้ยาหอมติดต่อกันนานเกิน 1 เดือน เพราะจะเสริมฤทธิ์ ทำให้เลือดหยุดไหลยาก
- หากใช้ยาหอมติดต่อกันนานเกิน 1 เดือน แล้วต้องได้รับการผ่าตัด ต้องแจ้งแพทย์รับทราบเพื่อหยุดการใช้ยา
- ระวังการระวังการใช้ยาหอมในผู้ป่วยที่เคยมีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

เอกสารอ้างอิง:

1. กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค. ยาหอมคืออะไรกันแน่ [อินเทอร์เน็ต]. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา; 2564 [สืบค้นเมื่อ 29 ธ.ค. 2568]. สืบค้นจาก: <https://dis.fda.moph.go.th/detail-infoGraphic?id=2007>
2. รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล, พินิต ชินสร้อย. ยาหอม กับคนวัยทำงาน [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2559 [สืบค้นเมื่อ 29 ธ.ค. 2568]. สืบค้นจาก: <https://pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/339/ยาหอมกับคนวัยทำงาน/>
3. รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล. จะเลือกใช้ยาหอม อย่างไรจึงจะดี [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2555 [สืบค้นเมื่อ 29 ธ.ค. 2568]. สืบค้นจาก: <https://pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/103จะเลือกใช้ยาหอมอย่างไรจึงจะดี/>

พิชิตวิทยา

Do's and Don'ts เมื่อรับประทานกรด-ด่าง

Highly corrosive: สารที่มี pH > 12 หรือ < 2
จัดเป็นสารที่มีคุณสมบัติการกัดกร่อนสูง

การรับประทานกรด-ด่าง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้
ในชีวิตประจำวันทั้งที่เป็นอุบัติเหตุ หรือตั้งใจ
การช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างถูกต้องมีความ

สำคัญมากเพื่อเพิ่มอัตราการรอดชีวิตและลดอาการแทรกซ้อนที่จะตามมาภายหลัง

สิ่งที่ควรทำ (Do's)

1. งดให้อาหารและน้ำทางปากเป็นการชั่วคราว
2. ให้สารน้ำทดแทนทางหลอดเลือดดำ
3. ระวังการบวม/ตีบแคบของทางเดินหายใจส่วนบน
สามารถใส่ท่อช่วยหายใจได้ถ้ามีข้อบ่งชี้
4. พิจารณาเอกซเรย์ของกรด-ด่างที่รับสัมผัส และประเมินการรับสัมผัส
5. ส่งปรึกษาศัลยกรรมในกรณีที่เกิดกรด-ด่างมีความเข้มข้นสูงหรือปริมาณ
ที่ได้รับสูงมาก และเฝ้าระวังอาการแทรกซ้อน

สิ่งที่ไม่ควรทำ (Don'ts)

1. การล้างท้อง หรือ การเหนี่ยวนำให้อาเจียน เพราะจะทำให้
เกิดการบาดเจ็บซ้ำของหลอดอาหารเพิ่มมากขึ้น
2. การให้ดื่มนม หรือ น้ำ เพื่อเจือจางกรด-ด่าง
3. การพยายามสะเทิน (neutralize) ภาวะความเป็นกรด-ด่าง
4. การให้ผงถ่านกัมมันต์ (activated charcoal)

เอกสารอ้างอิง:

1. Ramasamy K, et al. Corrosive ingestion in adults. J Clin Gastroenterol 2003;37(2): 119-24.
2. Chirica M, et al. Caustic ingestion. Lancet 2017;389: 2041-52.

We'd love to hear your feedback

สอบถามข้อมูลยาและพิษวิทยา

Ins 9-7007

สอบถาม Medication Reconciliation (MR)

Ins 9-6964

สอบถามเรื่องแพ้ยา และประวัติการแพ้ยา

Ins 9-9555

CLICK HERE ติดตามศิริราชเภสัชสารฉบับอื่น ๆ